

Witold Gumiński, Jan Fiedorczuk

Dudka, gm. Wydmyny, woj. suwalskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 20, 21-22

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W partii przydatnej obiektu 81/80, ściśle na poziomie przecięcia kopalnej warstwy próchnicznej badanej wynośności przez spagową strefę użytkowania ob. 81/80, odkryto klasyczny dla inwentarzy schyłkowo-paleolitycznych liściak świderski.

Osiadłe "młodsze", Badania skoncentrowano w rejonie intensywnego zagospodarowania "trwałego" osiedla grupy mąteńskiej KPL. Odkryto tu fragment kolejnej /57/ naziemnej budowli słupowej wraz z licznymi elementami zabudowy przydomowej. Rekonstrukcja planigrafii zagospodarowania osiedla "mąteńskiego" ujawnia układ zabudowy w formie pojedynczych "zagród", tj. zwartych kompleksów, zróżnicowanych pod względem przeznaczenia, konstrukcji osadowych. Zespół inwentarzy DEII uzewnętrznia proces wyjątkowo trwałej oraz wszechstronnej recepcji różnofunkcyjnych czynników kulturowych łączonych genetycznie z kręgiem wschodnioeuropejskich kultur, głównie ze strefy lasostępu nadczarnomorskiego. Identyfikacja kulturowa tego zjawiska w oparciu o "mąteński komponent kulturowy" DEII, dozwolona jest na płaszczyźnie gospodarki surowcowej, technologii budownictwa oraz reguł technologiczno-stylistycznych garncarstwa.

Badania będą kontynuowane.

DĘBCZYNO
woj. kozłowski
Stanowisko 53

patrz
wczesne średniowiecze

DOBRZEJOWICE, gm. Zakowice
woj. legnickie
Stanowisko 2

Muzeum w Głogowie
Ośrodek Archeologiczno-Konserwatorski

Badania prowadził mgr Zenon Hendel. Finansowało Muzeum w Głogowie, Ośrodek Archeologiczno-Konserwatorski. Pierwszy sezon badań pod kierunkiem autora /czwarty na stanowisku/. Osada kultury pucharów lejkowatych, ślad osadnictwa kultury lużyckiej, cmentarzysko szkieletowe z okresu wczesnego średniowiecza.

Stanowisko znajduje się około 100 m na wschód od małego cieków wodnego, w pobliżu jego ujścia do Odry. Południowo-zachodnią część stanowiska obecnie jest zajęta zabudowaniami północno-wschodniej partii wsi Dobrzejowice. Stanowisko jest w znacznym stopniu już zniszczone w wyniku eksploatacji znajdującej się tutaj płaskowini. Prace wykopaliskowe skoncentrowano przy krawędzi wybitczyńska, w miejscach gdzie zostały naruszone obiekty archeologiczne.

Założono trzy wykopy o łącznej powierzchni 692,3 m². Przebadano 133 jamy, wśród których dominowały ślady po słupach oraz obiekty gospodarcze /jamy zasobowe, odpadkowe/. Pośród nielicznych obiektów mieszkalnych do wyjątkowych zaliczyć należy jamę nr 22, stanowiącą naziemną konstrukcję mieszkalną, składającą się z dookólnego rowu oraz znajdującej się w środku jamy. Materiał archeologiczny pozyskany z większości badanych jam wskazuje, że pochodzą one z okresu funkcjonowania osady kultury pucharów lejkowatych. Natomiast w warstwie ornej natrafiono również na fragmenty naczyń kultury lużyckiej z III okresu epoki brązu. Ponadto w północnej części stanowiska odkryto kilka szkieletowych grobów z cmentarzyska wczesnośredniowiecznego.

Badania będą kontynuowane.

DUBECZNO, gm. Hańsk
woj. chełmskie
Stanowisko 1

patrz
epoka brązu

DUDKA, gm. Wydminy
woj. suwalskie
Stanowisko 1

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Epoki Kamienia
w Warszawie

Badania prowadził dr Witold Gumński przy współudziale mgr. Jana Fiedorczuka. Finansował WKZ w Suwałkach. Drugi sezon badań. Osadnictwo od wczesnego do schyłkowego neolitu. Głównie kultura narwińska /typ Zedmar/.

Wykop objął brzezną część właściwego torfowiska oraz górny załom brzegu wyspy o łącznej powierzchni 18 m². Układ warstw w brzeźnej partii właściwego torfowiska przedstawiał się następująco. Pod jałową warstwą czarnego torfu zalegał torf czarnobrunatny z jednolitą ceramiką o domieszce kamiennego tłucznia i roślinnej oraz z zabytkami krzemieniami /m.in. rdzeń wiórowy jednopiętowy, walcowaty o półkolistej odłupni, wiórowiec lewoboczny z półtyłcem skośnym z niesymetrycznego makrolitycznego zatępca, odłupkowy skrobacz łukowy/.

Poniżej zalegały różne warstwy torfów, a następnie bytli-jalowe kulturowo. Tylko bliżej brzegu, pomiędzy torfem sapiropełowym a torfem z szyszkami sosnowymi występowała parocentymetrowa warstwa żwiru, w której znaleziono róg jelenia. Tuż nad nią /w torfie sapiropełowym/ odkryto dłuto kościane a pod nią /w torfie z szyszkami/ fragment rogowej ściekierki lub toporka. Większość zabytków odkryto na górnym załamie brzegu wyspy w torfie czarnym silnie spiaszczonym. W rejonie tym natrafiono także na ślad po ostro zakończonym słupie o średnicy ok. 20 cm.

Ogółem znaleziono: 1,004 fr. ceramiki /głównie kultury narwskiej, 1 zdobiony fr. szyli naczynia kultury pułcharów lejkowatych i ceramikę schyłkowo-neolityczną z odciskami sznura/, 440 krzemieni, w tym 48 narzędzi i 8 rdzeni /m.in. smukły trójkąt ze skośnie retuszowaną podstawa/, mikrolityczne skończone półtylczaki, grociki przykrawędnie retuszowane/, 12 wyrobów z kości i rogu /w tym fragmenty 3 harpunów jednorzędowych/, 9 wytworów kamiennych oraz 13,958 szczątków kośnych, w tym ok. 20% rybich.

Badania będą kontynuowane.

DZIERŻĘCINO, gm. Stanów
woj. koszalińskie
Stanowisko 7

Muzeum Okręgowe
w Koszalinie

Badania prowadzili mgr Jolanta Ilkiewicz /autorka sprawozdania/ oraz mgr Ignacy Skrzypek. Pierwszy sezon badań. Finansował WKZ w Koszalinie. Stanowisko wielokulturowe /mezolit, późny neolit i wczesna epoka brązu, kultura łużycka, wczesnośredniowiecze/.

Stanowisko położone jest na kulminacji i stoku płaszczystej wydmy w dolinie jeziora Lubiatowo, ok. 500 m na zachód od południowego krańca wsi Dzierżęcino, bezpośrednio na wschód od drogi polnej do Bonina.

Celem badań było wstępne rozpoznanie chronologiczne i kulturowe stanowiska odkrytego w trakcie badań AZP.

Zbadano dwa wykopy sondażowe o łącznej powierzchni 100 m². Wykop I/86 założono na kulminacji wydmy. Wykop II/86 wzdłuż stoku wschodniego, w odległości 10 m od pierwszego.

Stwierdzono silne zniszczenie stanowiska przez współczesną uprawę roli i procesy stokowe. Materiał archeologiczny występuje głównie w warstwie ornej oraz w rozproszony w szaro-żółtym piasku pod nią. W piasku tym uchwycono ślady silnie zniszczonych obiektów /ich dolne partie/, nie zawierających z reguły materiałów ruchomych, co utrudnia ocenę ich przynależności kulturowej.

W inwentarzu dominuje zdecydowanie materiał krzemienisty /ponad 1.000 okazów/, reprezentujący głównie późnomezolityczną kulturę chojnicko-pieńkowską. Wydzielić w nim można nieliczne formy typologicznie późniejsze - neolityczne lub wczesnobrązowe. Towarzyszy mu materiał ceramiczny, głównie późnoneolityczny lub nawet wczesnobrązowy /242 fr./, w wykopie II/86 również łużycki /157 fr./ oraz śladowo-wczesnośredniowieczny /11 fr./, W wykopie II/86 odkryto poza tym późnoneolityczny grób zwierzęcy oraz grób popielnicowy kultury łużyckiej /V EB/.

Materiały znajdują się w Muzeum Okręgowym w Koszalinie.

Badania będą kontynuowane.

GASKI, gm. Gniewkowo
woj. bydgoskie
Stanowisko 18

patrz
okres lateński

GIEBULTÓW, gm. Wielka Wieś
woj. krakowskie
Stanowisko 11

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadziły dr Ewa Rook i mgr Anna Ruszar /autorka sprawozdania/. Finansowało MA w Krakowie. Pierwszy sezon badań. Osada neolityczna.

Stanowisko położone jest na wydłużonym, stosunkowo wąskim cyplu opadającym na południowy wschód ku rzece Prądnik. Było ono sygnalizowane przez rozmaite ekipy prowadzące w tym rejonie badania powierzchniowe.

Prace miały charakter wstępny, a celem ich było ustalenie dokładnego położenia stanowiska oraz uściślenie jego chronologii.

Założono trzy wykopy sondażowe, w różnych miejscach występowania zabytków archeologicznych na powierzchni. Obiekty archeologiczne wystąpiły jedynie w wykopie wytyczonym na wschodniej części cypla. Są to 3 jamy o charakterze gospodarczym, kształtu trapezowatego lub nieckowatego. Zawierały one niezbyt